

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput III. Crux ante adventum Judicis apparens in aere, variis vario se exhibebit schemate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

CAPUT III.

*Cruce ante adventum Judicis apparens
in aere, variis vario se exhibebit
Schemate.*

Post tubæ sonitum formidabilem,
post resurrectionem corporum ad-
mirabilem, post separationem Justo-
rum à reprobis terribilem, illico si-
gnum magnum apparebit in cælo,
illud ipsum quod erectum fuit olim
in monte Calvariæ, quod erit Justis
ad solatium, reprobis ad supplicium.
Patet ex verbis D. Matthæi [a] *Tunc
parebit signum Filii hominis in cælo.*
Plerique SS. Patres conspiranti assen-
su existimant, hoc signum fore ipsi-
simam crucem, in qua Redemptor
mundi, pro salute nostra, inclinato
capite tradidit spiritum. Deferetur
ergò Crux per Angelos, priusquam
in scenam prodeat supremus Judex,
statueturque in conspectu omni-
um, veluti signum Redemptionis
nostræ, & inclytum victoriæ tro-
phæum,

a 24.30.

phæum, ac nobile amoris in nos monumentum. Exponetur autem orbi vexillum Crucis in ipsa Judicii die, paulò antequam Judex in throno suo judicaturus confideat. Sunt qui existimant, unà cum cruce proferenda alia Dominicæ passionis instrumenta, lanceam, columnam, flagella, spinas. Favet Div. Thomas sic loquens [a] *Veniente Domino ad Judicium, signum Crucis & alia passionis indicia demonstrabuntur.* Alii censent, appa- rente Cruce, etiam electorum frontes vi Angelica, cruce notandas. Sic enim D. Joan. vaticinante Spiritu aliquando futurum edixit, cùm Angelicos sic inter se colloquentes induxit [b] *Signemus servos Dei nostri in frontibus eorum.* Quapropter electi omnes habebunt in fronte expressum signum Crucis, & ex illo signo, Pastor agnoscet oves suas, Magister discipulos, Judex electos, Dux milites, Pater filios. Sunt non pauci ex SS. Patribus, qui sentiunt, producendam cum Cru-

ce

a Opne cap. 24. b Apoc. 3. 7.

ce & Arcam fœderis, quæ fuit typus,
 & umbra Crucis. Et confirmant suam
 sententiam D. Joannis oraculo sic scri-
 bentis [a] *Et apertum est Templum Dei
 in celo, & visa est Arca testamenti ejus
 in celo.* Ut liqueat omnibus benè
 convenisse veterem legem cum nova,
 nec tam adversa, quàm diversa præ-
 cepisse. Ubi jam Crux omnium o-
 culis conspicua apparuerit in medio
 aëre, miro splendore circumfusa:
 Tunc (ait Evangelista) *plangent om-
 nes tribus terra.* Hoc est, impii omnes
 aspectu crucis exulcerati, edent cla-
 mosissimum quendam cum mæstissi-
 mâ lamentatione planctum, qui toto
 aëre, confuso strepitu personabit. S.
 Augustinus sic loquitur de illo plan-
 ctu. [a] *Tunc plangent omnes tribus
 terra, videntes accusatorem suum, id
 est, ipsam crucem, & in ipso arguente
 cognoscent peccatum serò & frustra fa-
 tebuntur suam cæcitatem.* Plangent er-
 gò impii, quia videbunt tunc instru-
 menta, & Christi stigmata, æquè

F

ac

a Apoc. 11. 19. b Serm. 130. de temp.

ac sua scelera , quæ illorum fuerunt
 causa , v. g. Videbit Judas se sua pro-
 ditione Christum adegisse in crucem ;
 videbit dives Epulo , se suis deliciis
 confixisse Christum, videbit superbus
 se suis honoris punctis , avarus se suis
 fraudibus , ac usuris , adulter , se suis
 libidinibus , pugnax se suis mucroni-
 bus , transfixisse Christum , videbit
 quisque impius , quot plagas suis sce-
 leribus Christo infixerit , quot spinas
 ejus capiti infixerit. Videbunt ergò
 Christum, non jam amplius tanquam
 sub Judice reum , sed verè Judicem
 reorum; videbunt non jam contemp-
 tibilem, sed plane terribilem , vide-
 bunt cum cruce quidem gloriosa , sed
 non in cruce ignominiosa. Ita enim
 Augustinus. [a] *Sedebit Judex , qui
 stetit sub judice , damnabit verò reos ,
 qui falso factus est reus.* Plangent ergò
 omnes tribus , pectora sua percutien-
 tes. O quam justam plorandi , & la-
 mentandi causam habebunt ! Plan-
 gent , eò quod non amplius possint a-
 gere

a De verb. Dom.

gere pœnitentiam , nec effugere Dei
Justitiam , nec declinare maledictio-
nis sententiam. Plangent ob præteri-
ta scelera , præsentem confusionem ,
futura supplicia. Deflebunt sortem
suam tristissimam, ortum suum inau-
spicatissimum , & finem suum infeli-
cissimum. Crux ergò quæ solebat es-
se amoris signum , & fœderis , spes
peccatorum, solatium afflictorum, re-
fugium desperatorum , tunc erit ma-
lorum omnium prognosticum , im-
piorum terror , belli signum, & ruina
peccatorum. Nullum ergò ô peccator
habebis refugium , tota spes concidit ,
nullum asylum , dum arbor redem-
ptivæ , lignum vitæ contra te inso-
nabit , edetque vocem non ut modò
gratiæ, sed vindictæ. Si Crux terret ,
quis consolabitur ? si totius pietatis si-
gnum exanimat , quis animabit ? si
Christi sanguis cõtra nos vociferetur,
quis pro nobis clamabit ? Si in Christi
vulneribus, & visceribus , quæ miseri-
cordia affluunt, jam misericordia non
invenitur, ad cujus opẽ confugiem⁹ ?

Cruz ergò exhibebitur ad majorem improborum punitionem. Producentur deinde Cruz, ut omnes Judæi, qui olim clamabant; Crucifige, Crucifige, & impii Christiani, inimici Crucis Christi; qui rursus crucifixerunt eum, agnoscant, illud ipsum esse lignum, cui illum confixerunt. Quomodo tunc stupebit Pilatus, qui tradidit eum voluntati Judæorum, ut crucifigeretur? quid Annas, quid Caiphas, quid Sacerdotes, & Scribæ, & Pharisæi dicent, qui nihil non egerunt, ut cruci affigeretur? quomodo illi plangent? Rarum est, quod contingit nostro sæculo, in ditione Pervana, uti refert Antonius Valthrinus. [a] In ejus ditionis provinciam, cum quidam Christiani fugissent, unus ex iis inter sarcinulas, Crucifixi imaginem fortè coniecit: qui cum postea ad illius Provinciæ Metropolim pervenisset, multique admirabundi quærent curiosius, quid illud esset? Respondit illum esse Christianorum Deum.

Quæ

a Raderus viridar. p. 1. f. 273.

Quæ res hominum sermonibus celebrata, ad Principis aures pervenit is eadem videndi cupiditate inductus in aream palatii cum trecentis circiter viris processit, hominemque sibi cum imagine fisti jussit, quam cum in manus sumpsisset, diligenter contemplatus. Hiccine, inquit, Deus est Christianorum? Ille ipse, inquit Indus. Tum Princeps, ait tu? Hiccine Deus est, quo ad jutore Christiani Indas, totumque regnum Pervanum subegerunt? Cum Indus affirmaret; At hic, ait Princeps, homo est, omnibus cruciatibus necatus; simul ad imaginem expuens, homini reddit. Mirum dictu; statim ut Indus in manus accepit imaginem, cepit illa caput, quod in dextram partem inclinatum habebat, ad sinistram convertere, & oculos in Principem, cæterosque qui aderant defigere, qui omnes continuo, præter eum, qui Crucifixi tenebat imaginem, conciderunt proni in terram, ac tribus horis sine sensu, ac spiritu mortuis similes jacuerunt. Quos cum

populus mortuos existimaret, ingens tota urbe luctus excitatus est. Interea Princeps, ac deinceps cæteri ad se rediens, surgensque exclamavit. Verè magnus est Christianorum Deus: reliquisque omnibus stupore quodam defixis, ac pavidis, pœnâ propositâ edixit, ne quis impofterum Christianorum Deum blasphemaret: atque extracto, ornatoque juxta palatium sacello, ibi Crucifixi imaginem collocari, atque ab omnibus adorari iussit. Ille Princeps postea cum filio unigenito sexenni, mutatis vestibus, ne posset agnosci, contulit se ad oppidum proximum, ubi erant nostri Patres; ibique sacro Baptismatis fonte ablutus est, & statim post expiravit. Quod si Indi illi steterint ita attoniti, ad exiguum illud Crucifixi simulachrum: quid dicent in die iudicii omnes Judæi, Ethnici, Gentiles, quando videbunt sacrosanctum Crucis lignum in aëre sublime, tanto conspicuum fulgore? Nonne ille meritò inquirent. Hoccine est lignum illud, quod Judæis

dæis erat scandalum, Gentibus stulticia? Hocine est lignum, quo fractæ sunt tartarorum fores, evacuatus limbus, aperti cœli, debellati hostes, devicti dæmones, sublata mors, dejecta idola, proscripta ex toto orbe idololatrya? Hocine est lignum triumphale, quo sibi Deus Christianorum totū subjecit orbē; quo sibi acquisivit potestatem omnem in cælo, & in terra?

OBSERVATIO MORALIS. ¶

Jam Crux est arbor salutis: in ea Christus salus nostra extendit ad nos manus, ut nos amplectetur: in eâ inclinatur caput, ut nos osculetur, & orationibus nostris annuat, in eâ distillat balsamum sanguinis sui, ut vulnera nostra curet, in ea nobis pectus suum patulum offert, ut nos in visceribus suis condat, & ab ira ventura abscondat: juxta eam Virgo ac Mater ejus, ut pro nobis intercedat. Sed in illa die nihil horum amplius in Cruce reperietur. Ubi tunc Deipara? Ubi apertum latus, ubi sanguis, ubi caput inclinatum, ubi bra-

chia amplexantia, ubi Cbristus? Audi Oseam. [a] *Vadent ad quærendum Dominum, & non invenient, ablatu est ab eis.* O verbum asperum! Nos ut conspectâ illa cruce gaudeamus, & exulemus ob salutem per crucem obtentam, dicamus cum Paulo. [a] *Absit mihi gloriari nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi.* Veneremur hanc crucem Salvatoris, dum adhuc in nostro hemisphærio lucet dies salutis. Cōvertamur jam toto corpore & corde ad crucem & crucifixum, & dicamus cum matre nostra Ecclesia: *Quærens me sedisti lassus, redemisti crucem passus, tantus labor non sit cassus.* Te obsecramus per illam crucem quam incurvo corpore, inclinato vertice, capite spinis coronato, fractis humeris, lacero tergo, sanguinolentis pedibus, lachrymantibus oculis, suspiranti corde, pro nostra salute portasti, repens per plateas Jerusalem, ad montem Calvariæ; Per illam crucem te obsecramus, quam perfudisti tuo sudore, tuis lachrymis, tu sanguine, in

a, Gal. 5. 14. qua

qua pro inimicis Patrem orasti, latroni paradisum promifisti, Patri spiritū reddidisti, ut hæc Crux in die Judicii sit nobis instrumentum vitæ, non mortis; salutis, non perditionis, clavis denique cæli, ubi tecum æternum regnemus, qui regnasti à ligno.

CAPUT IV.

Bene expensus descensus è cælo supremi Judicis, erit ascensus ad cælum novi hominis.

QUidquid hætenus de supremo Judicio, de die Domini magno, de tremenda illa cælo, terræque, Divinæ Justitiæ tragædia, vel à me dictum, vel à te fuit lectum, non fuit nisi quoddam ad ea quæ sequuntur, leve præludium. Quod enim in hoc argumento est impiis maximè formidandum, est ipsa formidinis plena Judicis persona. Postquam Deus gravissima intulisset supplicia Samaritanis, quasi hætenus illis pepercisset, mox subjungit. *Postquam autem hæc fecero tibi, præparare in occursum Dei tui.*

Ac